

6. "About appearing of State scientific and research institute of custom": Resolution of Cabinet of Ministers from September 24, 2008 № 852, available at : www.kmu.gov.ua.
7. "Data of State Custom Service of Ukraine about condition and structure of crimes and infractions in the sphere of official activity by 2008-2013 period", Ministry of Revenues and Duties of Ukraine, available at : <http://minrd.gov.ua/>.
8. Kovalenko, V.V. (2004), *Profilaktyka ekonomichnoyi zlochynnosti v Ukrayini : kontseptualni zasady, orhanizatsiyno-pravovi osnovy, problemy upravlinnya : monohrafiya* [Prevention of economic crime in Ukraine: conceptual framework, organizational and legal framework, management problems: monograph], Vyd-vo National university of internal affairs, Kharkiv, Ukraine.
9. Usoltseva, H.V. (2010), "Problems of personal things of collaborators using at the working places", *Mytna polityka ta aktualni problemy ekonomichnoyi bezpeky Ukrayiny na suchasnomu etapi : materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf. molodykh uchenykh* [Custom policy and actual problems of economic security of Ukraine at the modern stage: materials of III International Scientific and Practical Conference of Young Scientists], Academy of custom service of Ukraine, Dnipropetrovsk, 2010, vol. 1, pp. 258-259.
10. Melnikova, V.E. (1982), *Otvetstvennost za vzyatochnichestvo : ucheb. posobie* [Responsibility for corruption: schoolbook], VYuZI, Moscow, Russia.

УДК 343.973+343.352+343.353+340.5

РЕАЛІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Трепак В.М., к.ю.н., професор

*Національна академія Служби безпеки України, вул. О. Трутенка, 22, м. Київ, Україна
polischuk2007@ukr.net*

Стаття присвячена дослідженню вжитих заходів антикорупційної стратегії України на сучасному етапі, визначенню видів корупційних діянь і перспективних напрямків протидії корупції в Україні. Обґрунтовано доцільність застосування диференційованого підходу при плануванні та реалізації заходів протидії корупції.
Ключові слова: корупція, антикорупційна діяльність, протидія, запобігання, бізнес-омбудсмен, електронні закупівлі.

РЕАЛИЗАЦИЯ АНТИКОРРУПЦИОННЫХ МЕР В УКРАИНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ

Трепак В.М.

*Национальная академия Службы безопасности Украины, ул. А. Трутенко, 22, г. Киев, Украина
polischuk2007@ukr.net*

Статья посвящена исследованию применяемых мер антикоррупционной стратегии Украины на современном этапе, определению видов коррупционных деяний и перспективных направлений противодействия коррупции в Украине. Обоснована целесообразность применения дифференцированного подхода при планировании и реализации мер противодействия коррупции.
Ключевые слова: коррупция, антикоррупционная деятельность, противодействие, предотвращение, бизнес-омбудсмен, электронные закупки.

ANTI-CORRUPTION MEASURES PERFORMANCE IN UKRAINE: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF IMPLEMENTATION

Trepak V.M.

*National academy of security service of Ukraine, str. Trutenko O., 22, Kyiv, Ukraine
polischuk2007@ukr.net*

The article is dedicated to the researching of used measured of anti-corruption strategies of Ukraine at the modern state. It's noted that realization of anti-corruption measures has to be to be differentially carried out considering the

corruption dissimilarity as the social action. It's offered the dividing of corruption actions by the content motive party into such types: actions which are caused by the polarization of population in connection with the essential difference in profits, influence of unstable economic situation, unbalance in politic decisions in state which are carried out for additional profit getting, actions, motivations of which are connected with the non-stop getting additional profit and performance of which is caused by job rank, implementation of mediation services for a fee using the "useful" connections, receiving "kickbacks" for the decision; actions related to shadow lobbying the interests of corporate groups, run by officials.

Considering the types of corruption actions, it's useful to formulate the three-level model of anti-corruption activity.

The corruption minimizing at the first (the lowest) level only with retaliatory measures which are used by the specially authorized methods agencies, hardly possible considering that almost all population of Ukraine live under breadline but getting of additional profit by the performance corruption actions of above mentioned type is caused by low population profits. Therefore the perspective measures of contrariety at the first level are considered the population life level increasing, non-stop monitoring and control the governmental decisions by population, extension of such decisions in the mass media, population reporting about results of anti-corruption measures, performance of anti-corrupting propaganda.

For the neutralization of other type corruption displays, it's necessary to consider the list of special requirements which encourage its existing. One of that is the riskiness in business opening and leading by the international companies in Ukraine. At the second state of contrariety, it's considered as useful the performance of wide informational company about business ombudsman Rada activity, creation of methodological support for business protection in interests, reporting about the results of concrete appealing and also the active social protection of state workers.

At the third level of contrariety, it should be demonstrated the politic will of state authority in the case of corruption actions by state workers. Persons are connected with the corruption action must lose the possibility to obtain the state job places as persons who caused the civil public and acted against the state interests.

Key words: corruption, anti-corruption activity, contrariety, prevention, business-ombudsman, electronic purchasing.

Корупція зумовлює недовіру до держави та заважає співпраці на міжнародному рівні, виступає бар'єром для залучення іноземних інвестицій, розбалансовує економічну та політичну стабільність у країні, створює штучні перепони для налагодження діалогу влади та громадськості. Тому проблема мінімізації рівня корупції визнається одним із пріоритетних завдань держави. З промови Джо Байдена: «В Україні є ще один шанс – і дуже важливо для України забезпечити процвітання та бути частиною безпечної Європи, але потрібно викоринити ракову пухлину корупції» [1].

Проблема корупції була предметом дослідження багатьох вчених, але найбільш вагомий внесок у розробку цієї тематики здійснений у працях П.П. Андрушка, Л.В. Багрій-Шахматова, О.Ю. Бусол, В.О. Глушкова, О.М. Костенка, М.І. Мельника, Є.Д. Скулиша, М.І. Хавронюка тощо.

Поширення корупції є показником і критерієм рейтингу держав світу в різних сферах діяльності, тому тема корупції ніколи не залишається поза увагою. Враховуючи стан цієї проблеми в Україні, протидія корупції потребує рішучих і спланованих дій.

Створення системи органів, уповноважених здійснювати протидію корупції, є передумовою реалізації антикорупційної стратегії. Але головною вимогою впровадження зазначеної державної політики є переформатування умов, за яких мають впроваджуватися заходи антикорупційної діяльності. На сучасному етапі створюються переважно додаткові умови для реалізації запланованих заходів антикорупційної стратегії в Україні.

Метою статті є аналіз запроваджених заходів Антикорупційної стратегії та визначення перспективних напрямів протидії корупції в Україні.

Заходи протидії корупції в Україні визначені в Законі України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», Розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану першочергових заходів з подолання корупції». Цей комплекс заходів протидії корупції запроваджується не одночасно та реалізуються не повною мірою.

Настання реальних антикорупційних змін в Україні, за дослідженнями «Transparency International Україна», можливо досягти, якщо здійснити п'ять негайних кроків:

- належним чином запустити роботу нових антикорупційних органів, ухваливши правки до антикорупційних законів і передбачивши необхідні ресурси на створення інституцій і добір кваліфікованих кадрів;

- невідкладно ухвалити розроблене експертами законодавство про повну прозорість фінансів політичних партій і виборчих кампаній;
- на основі прийнятої Антикорупційної стратегії України розробити деталізований план дій Кабінету Міністрів у сфері протидії корупції, до виконання якого залучити широку громадськість та медіа;
- забезпечити реальне розкриття даних державних реєстрів, передусім реєстру нерухомості та земельного кадастру;
- розпочати регулярні перевірки публічних службовців на доброчесність, у тому числі через зіставлення стилю їх життя із задекларованими майном і статками [2].

Реалізація антикорупційних заходів, на наш погляд, має відбуватися диференційовано, з урахуванням неоднорідності корупції як соціального явища. Одним із визначальних факторів, що зумовлює її неоднорідність, є мотивація корупційної поведінки.

Мотивація перебуває в прямому зв'язку з актуалізацією потреби, і пошук предмету потреби перетворює її на мотив поведінки [3, с. 87]. З урахуванням цього прояви корупції слід вирізняти за змістовною стороною мотиву злочинної поведінки. Враховуючи вищезазначене, вважаємо за доцільне запропонувати розподіл корупційних діянь за змістовною стороною мотиву на такі види:

- корупційні діяння, що вчиняються для отримання додаткового прибутку. Така потреба зумовлена поляризацією статків населення у зв'язку з суттєвою різницею в доходах, впливом нестабільної економічної ситуації, стрімким рівнем інфляції, неврівноваженістю політичних рішень в державі;
- корупційні діяння, мотивація яких пов'язана з отриманням постійного додаткового джерела доходів. Вчинення відповідних незаконних дій пов'язане з використанням службового становища, виконанням посередницьких послуг за винагороду з використанням «корисних» зв'язків, отриманням «відкатів» за прийняте рішення;
- корупційні діяння, пов'язані з тіншовим лобізмом інтересів корпоративних груп, якими опікуються високопосадовці.

З урахуванням видів корупційних діянь доцільно сформувати трирівневу модель антикорупційної діяльності. Єдиний алгоритм дій не може визнаватися панацеєю на кожному з рівнів протидії, тому має бути чітко виражений диференційований підхід.

Мінімізація корупції на першому, найнижчому рівні лише репресивними засобами, що застосовуються спеціально уповноваженими органами, навряд чи можлива. Так, результати дослідження рівня життя українців, проведеного ООН, довели, що майже все населення України живе за межею бідності. Згідно зі стандартами ООН, за межею бідності живуть люди, які в день витрачають до \$5. Експерти підрахували, що прожитковий мінімум в Україні – 33,5 грн на день (\$1,5) [4]. Тобто отримання додаткового прибутку при вчиненні корупційних дій значною мірою зумовлене насамперед низькими доходами населення. І саме це має враховуватися при визначенні стратегій антикорупційної діяльності.

Погоджуємося з думкою дослідників, що без залучення громадськості неможливо мінімізувати рівень корупції цього виду, оскільки на нижніх рівнях управління корупція малосприйнятлива до владних імпульсів, що надходять зверху. Тому реалізація державними органами програм протидії корупції має поєднуватися з активним залученням до цього процесу громадськості, а також засобів масової інформації [5, с. 89].

Прояв активної позиції громадян, громадянського суспільства та контроль за прийнятими рішеннями державних органів і місцевого самоврядування мають створити умови, за яких держслужбовці, підприємці та громадяни поступово відмовляться від застосування корупційних практик у своїй діяльності.

Саме високопосадовці держави мають проявляти принципову позицію щодо системної протидії корупції. Усі кроки влади мають підтримуватися, а виконання рішень контролюватися громадянами та їх об'єднаннями.

Реальною метою України у протидії корупції має бути зниження її рівня до такого, який не буде перешкодою для розвитку громадянського суспільства та держави.

Для нейтралізації корупційних проявів другого виду варто врахувати ряд особливих умов, що сприяють існуванню такої корупції. Антикоруційна група Американської торгової палати провела дослідження щодо сприйняття корупції в Україні. Були опитані представники бізнесу – компанії, що займаються сільським господарством, фінансами, енергетикою, охороною здоров'я, ІТ, бухгалтерським обліком, харчуванням та рітейлом (реалізація товарів безпосередньо споживачам). Серед опитаних компаній 87% становлять міжнародні компанії. Майже всі (98%) вважають, що корупційні практики є поширеними в Україні: 87% опитаних вважають, що корупція поширена в судах, 61% – у прокуратурі, 39% – у місцевій владі, 36% – у центральній владі. Найбільш поширеними корупційними практиками, на думку опитаних, є вимагання хабара (82%), зловживання службовим становищем (75%), вимагання відкату, щоб виграти тендер (52%) [6].

Аналіз результатів цього дослідження дає підстави стверджувати, що відкриття бізнесу в Україні для міжнародних компаній є ризикованою справою. Разом з тим варто відзначити певну позитивну динаміку в цій сфері. Так, у рейтингу світового банку «Doing Business 2016» Україна за показником легкості ведення бізнесу посідає місце 83 серед 189 країн світу (у 2014 р. – місце 112, у 2015 р. – місце 87) [7].

У 2015 році в Україну інвестиції надходили зі 133 країн світу. Із країн ЄС з початку року внесено 33 154,9 млн. доларів інвестицій (77,4% від загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 9 696,4 млн. доларів (22,6%) [8].

Враховуючи важливість цього питання, з метою активізації роботи з розвитку та реалізації інвестиційного потенціалу України, збільшення обсягу іноземних інвестицій, підтримки пріоритетних інвестиційних проектів, поліпшення інвестиційного клімату в державі, забезпечення захисту прав інвесторів, сприяння ефективній взаємодії інвесторів з державними органами у грудні 2014 року Указом Президента України утворено Національну інвестиційну раду. Також одним із пріоритетних завдань Ради бізнес-омбудсмена, що створена з метою представництва та захисту інтересів бізнесу в державних органах, є сприяння підвищенню інвестиційної привабливості України.

Серед заходів запобігання корупції в приватному секторі з метою усунення корупційних передумов ведення бізнесу, формування сприятливого бізнес-клімату та нетолерантного ставлення бізнесу до корупції утворено Раду бізнес-омбудсмена. Завданням Ради визначено установити діалог з бізнесом з метою підвищення рівня обізнаності про корупційні ризики, отримання порад від бізнесу щодо реформування відповідного законодавства для обмеження можливостей для корупції [9].

У звіті за третій квартал 2015 р. керівник Ради бізнес-омбудсмена визначає перспективність діяльності, оперуючи такими даними: отримано 197 скарг, що на 14% більше, ніж у попередньому кварталі. Успішно закрито 40 справ з прямим фінансовим впливом понад 115 мільйонів гривень [10]. На наш погляд, оцінювати ефективність такої діяльності передчасно, адже переважно діяльність цього інституту проводиться для налагодження умов роботи (формальних процедур). Очевидно, оперативність і об'єктивність прийнятих бізнес-омбудсменом рішень перевірятиметься часом, рівнем довіри й ефективністю діяльності.

Важливою складовою антикорупційної діяльності на другому рівні має бути соціальний захист держслужбовців. Результати економічних досліджень засвідчують, що дешева праця держслужбовця насправді дуже вартісна для суспільства, і він має отримувати за працю належну винагороду, що зменшить ймовірність сумнівних заробітків на робочому місці чи за його межами. Однак підвищення зарплати державним службовцям саме по собі не здатне вирішити проблему корупції. Щоб досягти справжнього «перелому ситуації», необхідно підвищити соціальний статус держслужбовця, суттєво змінити систему трудових контрактів, зробити процедуру прийняття рішень чіткою та прозорою [5, с. 87]. Тільки чітка регламентація всіх процедур може знищити підґрунтя для зловживань. Крім того, держава має реально (а не декларативно) заохочувати бездоганну роботу держслужбовців.

У Законі України «Про державну службу», який прийнято 10.12.2015 р. (набрання чинності відбудеться 01.05.2016 р.), зроблено спробу на законодавчому рівні прописати ряд положень, що детально регламентують порядок проведення конкурсу на зайняття вакантної посади, порядок роботи конкурсної комісії тощо [11]. У тексті нового закону (ст.ст.8, 10, 61) детально регламентовано вимоги, обмеження й обов'язки держслужбовця. Водночас аналіз положень розділу VI «Оплата праці, заохочення та соціальні гарантії» не дає підстав визнати задекларовані стандарти високими соціальними гарантіями державної служби.

У ст.49 зазначеного Закону вказано, що держава забезпечує *достатній* рівень оплати праці державним службовцям для професійного виконання посадових обов'язків, заохочує їх до результативної, ефективної, добросесної та ініціативної роботи. Зважаючи на сучасний розмір зарплат держслужбовців, цей стан речей не відповідає реаліям сьогодення. Запроваджені положення не змінять ситуації. Відкритим залишається питання, як має співвідноситись виконання посадових обов'язків з оплатою праці, хто визначатиме рівень достатності. Домінуючим залишається вплив суб'єктивного бачення керівника підрозділу. З урахуванням визначальної ролі економічного чинника питання залишається привабливо викладеним лише на папері. І зрушити з місця механізм протидії корупції без належного соціального забезпечення держслужбовців, на наш погляд, неможливо. Отже, проблема поки залишається невирішеною.

Водночас умови співпраці мають бути регламентовані та прозорі. Так, пунктом 14 Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану першочергових заходів з подолання корупції» від 2.07.2014 р. [12] визначено за необхідне запровадження системи електронних державних закупівель, що мусить завдяки відкритості всіх процедур суттєво знизити ризик проведення корумпованих закупівель.

На сьогодні існує тільки пілотний проект електронної системи публічних закупівель «ProZorro». Відповідна система надає можливість після закінчення тендеру ознайомитися з пропозиціями усіх учасників та оскаржити результати торгів. У більшості країн світу «ProZorro» вважається найкращою моделлю державних електронних закупівель [13]. Протягом року система електронних закупівель, що мала б діяти на повну потужність на загальнодержавному рівні, працює лише в пілотному режимі. Переведення всіх бюджетних закупівель в електронну форму дасть можливість для проведення незалежного моніторингу, оцінювання ефективності процедури закупівель, а також результатів виконання контрактів. Застосування положень Закону України «Про публічні закупівлі», що прийнятий Верховною Радою України, закріплює широкі повноваження для здійснення громадського контролю за процедурою публічних закупівель. Громадські організації, журналісти чи просто свідомі громадяни можуть контролювати використання державних коштів онлайн завдяки модулю аналітики, матимуть доступ до всієї інформації про публічні закупівлі та зможуть проаналізувати її [14].

На третьому рівні заходи антикорупційної діяльності залежать від політичної волі верхівки влади. Причетні до корупційних діянь високопосадовці мусять втратити можливість займати державні посади, бо викликали недовіру громадськості та діяли всупереч інтересам держави. Відповідно, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення [15], має використовуватись для перевірки державними органами при призначенні на посади незалежно від політичної належності кандидата.

Викладене у статті обґрунтовує доцільність застосування диференційованого підходу при плануванні та реалізації заходів протидії корупції. Залежно від змісту мотивації корупційної поведінки автором запропонована трирівнева система таких заходів.

Перспективними заходами протидії на першому рівні вважаються покращення рівня життя населення, постійний моніторинг і контроль громадськістю рішень влади, висвітлення таких рішень у засобах масової інформації, інформування населення про результати антикорупційних заходів, проведення антикорупційної пропаганди. На другому рівні протидії вважається за доцільне здійснення широкої інформаційної кампанії щодо діяльності Ради бізнес-омбудсмену, створення методичної підтримки для захисту інтересів бізнесу, інформування щодо результатів вирішення конкретних звернень. На третьому рівні протидії має бути продемонстрована політична воля керівництва держави в разі вчинення корупційних діянь посадовими особами.

Саме різнорівнева система заходів протидії корупційним діянням може мінімізувати рівень корупції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Д. Байден оголосив, за яких умов США дають Україні ще один шанс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://24tv.ua/bayden_ogolosiv_za_yakih_umov_ssha_dayut_ukrayini_shhe_odin_shans_n637858.
2. І через рік після майдану Україна лишається найкорумпованішою країною Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-2014/press-release.html>.
3. Зелинский А.Ф. Криминология : курс лекцій / А.Ф. Зелинский. – Х. : Прапор, 1996. – 260 с.

4. ООН : 80% українців живуть за межею бідності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/news/-/367014/oon-80-ukrayintsiv-zhyvut-za-mezheyu-bidnosti>.
5. Юхачев С.П. Экономический инструментарий борьбы с коррупцией / С.П. Юхачев // Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. – 2009. – № 2. – С. 86-89.
6. Бізнес оптимістично оцінює перспективи боротьби з корупцією в 2016 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/news/5623.html>.
7. Doing business Measuring Business Regulations [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>.
8. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://unesco.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat>.
9. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки : Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1699-18?nreg=169918&find=1&text>.
10. Квартальний звіт (третій квартал 2015) Ради бізнес-омбудсмен [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://boi.org.ua/media/uploads/q3report/q3_2015_report_ua.pdf.
11. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
12. Про затвердження плану першочергових заходів з подолання корупції : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 647-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/647-2014%D1%80>.
13. ProZorro – пілотний проект електронної системи публічних закупівель [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prozorro.org/http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/647-2014-%D1%80/print1444306555738842>.
14. Все буде ProZorro : 7 фактів про боротьбу з корупцією у публічних закупівлях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/news/media-about-us/5711.html>.
15. Відомості Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://corrupt.informjust.ua/main/result>.

REFERENCES

1. “J. Biden announced the requirements by which the USA gives to Ukraine one more chance”, available at : http://24tv.ua/bayden_ogolosiv_za_yakih_umov_sshha_dayut_ukrayini_shhe_odin_shans_n637858.
2. “After one year after Maydan, Ukraine still remains the most corrupted country in Europe”, available at : <http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-2014/press-release.html>.
3. Zelinskiy, A.F. (1996), *Kriminolohiya : kurs lektsiy* [Criminology : course of lectures], Prapor, Kharkiv, Ukraine.
4. “UN : 80% of Ukrainians live under breadline”, available at : <http://news.finance.ua/ua/news/-/367014/oon-80-ukrayintsiv-zhyvut-za-mezheyu-bidnosti>.
5. Yukhachev, S.P. (2009), “Economic tools in fight against corruption”, *Vestnik Saratov state social economic university*, no. 2, pp. 86-89.
6. “Business optimistically estimates the perspectives in fight against corruption in year 2016”, available at : <http://ti-ukraine.org/news/5623.html>
7. “Doing business Measuring Business Regulations”, available at : <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>.
8. “Investment climate in Ukraine ”, available at : <http://unesco.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat>.

9. "About basis of anti-corruption policy in Ukraine (Anti-corruption strategy) for year 2014-2017 : Law of Ukraine from 14.10.2014 № 1699-VII, available at : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1699-18?nreg=169918&find=1&text>.
10. "Quarterly report (third quartile 2015) Council of business ombudsman", available at : https://boi.org.ua/media/uploads/q3report/q3_2015_report_ua.pdf.
11. "About state service" : Law of Ukraine from 10.12.2015, available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
12. "About consolidation of primary measures for corruption liquidation" : Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine on July 2, 2014 p. № 647-p., available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/647-2014%D1%80>.
13. "ProZorro – pilot electronic system of public procurement", available at : <http://prozorro.org/http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/647-2014-%D1%80/print144430655738842>.
14. "All will be Prozorro : 7 facts about fighting corruption in public procurement", available at : <http://ti-ukraine.org/news/media-about-us/5711.html>.
15. "Single State Register of persons who have committed corruption offenses", available at : <http://corrupt.informjust.ua/main/result>.

УДК 347.73: 336.2 (477)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМИСНЕ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ

Яковенко Є.О., к.ю.н., доцент

*Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара,
просп. Гагаріна, 72, м. Дніпропетровськ, Україна
yakovenkoE@i.ua*

У статті здійснено правовий аналіз деяких проблем, які виникають при застосуванні судами загальної юрисдикції, що спеціалізуються на розгляді кримінальних проваджень, частини 4 статті 212 Кримінального кодексу України. Звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка вчинила діяння (злочин), передбачені частинами 1, 2, 3 статті 212 Кримінального кодексу України, можливе за умови, зокрема, якщо така винна особа до притягнення її до кримінальної відповідальності здійснить сплату до бюджетів чи державних цільових фондів належних податків, зборів (обов'язкових платежів), а також відшкодує шкоду, завдану державі через несвоєчасну сплату (фінансові санкції, пеня).

Ключові слова: клопотання, суд, прокурор, суб'єкт злочину, податки, збори (обов'язкові платежі), звільнення від кримінальної відповідальності.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ОСВОБОЖДЕНИЯ ОТ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА УМЫШЛЕННОЕ УКЛОНЕНИЕ ОТ УПЛАТЫ НАЛОГОВ И СБОРОВ

Яковенко Е.А.

*Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара,
г. Днепропетровск, просп. Гагарина, 72, Украина
yakovenkoE@i.ua*

В статье осуществлен правовой анализ некоторых проблем, возникающих при применении судами общей юрисдикции, специализирующимися на рассмотрении уголовных производств, части 4 статьи 212 Уголовного кодекса Украины. Освобождение от уголовной ответственности лица, совершившего действия (преступление), предусмотренные частями 1, 2, 3 статьи 212 Уголовного кодекса Украины, возможно при условии, в частности, если такое виновное лицо до привлечения его к уголовной ответственности заплатит в бюджеты или государственные целевые фонды надлежащие налоги, сборы (обязательные платежи), а также возместит ущерб, причиненный государству их несвоевременной уплатой (финансовые санкции, пеня).

Ключевые слова: ходатайство, суд, прокурор, субъект преступления, налоги, сборы (обязательные платежи), освобождение от уголовной ответственности.